

Tomáš Chmura

Bouřková přeháňka

pro soubor bicích nástrojů

Quick Thunderstorm for Percussion Ensemble

Bouřková přeháňka pro soubor bicích nástrojů

Bouřková přeháňka je určena pro osmičlenný soubor a mohou ji hrát i nepříliš zkušené hráči. Jedná se o programní miniaturu, kde se hráči snaží jednoduchou hudební řečí stylizovaně napodobit zvuky začínajícího a silícího deště, vzdáleného hřmění a posléze i úderu hromu. Zatímco déšť je vyjádřen nástrojem wind chimes, zvukem xylofonu, zvonkohry a trianglu, za vítr je možno považovat činel sizzle cymbal – syčící činel opatřený nýtky nebo řetízkem. Blesky jsou symbolizovány činelem crash a škrábáním trianglové paličky na rub tamtamu, hromobití obstarává osvědčený velký buben s tympány a zvuk tamtamu – tentokrát rozeznívaného běžnou paličkou na tamtam. Ačkoli počet hráčů dává tušit rozsáhlý instrumentář, realita je méně dramatická:

1. a 2. hráč sdílí jediný xylofon. První hráč má ve svém partu vysoké tóny, zatímco druhý part zahrnuje spíše nízký rejstřík nástroje. Podle rozměrů xylofonu je možno jednotlivé party přenést dle potřeby o oktávu níže nebo výše – pro realizaci zvuku kapek deště to je stejně málo podstatné, jako perfektně naladěný nástroj. Máme-li však k dispozici xylofony dva, je možno hráče vhodně rozestavit z důvodu zajímavého stereo efektu.

3. Třetí hráč hraje na zvonkohru. Skladbička klade na jakost tohoto nástroje podobně nízké nároky jako u xylofonu. Nástroj z Orffovy sady stačí – vlastně bude možná lepší kvůli svému matnému zvuku, kterým se liší od profesionálních zvonkoher.

4. Tympánistovi postačí malé přenosné tympány. Pokud je budeme nahrazovat například tomtomy, mějme na paměti, že mají vyjadřovat hřmění. Nástroje malých rozměrů či vysokého ladění by působily komicky. Dva podladěné floortomy z bicí soupravy by mohly udělat dobrou službu a požadované ladění F +f prostě budeme ignorovat.

5. Nástroj wind chimes snad již dnes není nutno představovat. Čím větší, tím lepší. Naopak velký triangel příliš militantního zvuku by dešťové kapky mohl představovat jen stěží. Pátý hráč používá na vrcholu skladbičky i tamtam. Ten je sice v instrumentáři šestého hráče, pokud však nástroj postavíme mezi oba interprety, pátý hráč může blýskání vyjadřovat rychlým škrábáním trianglové paličky na rubu nástroje. Tamtam snad můžeme nahradit činely čínského nebo tureckého typu. Šťastné řešení to však není, protože ve skladbičce už jsou jiné dva činely a nahrazením tamtamu malým činelem crash by požadovaný temný efekt zcela znehodnotilo. Snad větší plechová tabule – osvědčená bouřková rekvizita – udělá lepší službu.

6. Šestý hráč rozeznívá sdílený tamtam měkkými paličkami, zejména proto aby mohl plynule vířit. Ve svém instrumentáři má i činel crash s agresivním zvukem, který je hlavním prostředkem vyjadřujícím blýskání. Vhodná je proto například palička na malý buben.

7. Pokud sedmý hráč nemá k dispozici originální činel se syčícími nýtky, můžeme experimentovat s různými řetízky či volně přilepenými mincemi na větším činelu. Syčení musí být výrazné, aby se zvuk činelu zřetelně lišil od činelu crash používaného šestým hráčem.

8. Osmý hráč vytváří hřmění tympánovými paličkami na velkém bubnu. Pokud není k dispozici koncertní velký buben a jako náhražku používáme buben z bicí soupravy položený blánou nahoru, musíme odstranit veškeré tlumení a vhodně seřadit napětí blány. Nástroj vycpaný dekami a polepený lepicími páskami imitace hřmění opravdu nemůže být schopen.

Interpretace skladbičky by měla být – zejména bude-li ji řídit dirigent – poměrně snadná. Tempo se nemění, dynamika se – i při horší hráčské zdatnosti interpretů – částečně vytvoří sama postupným přidáváním a umlkáním nástrojů. Za zmínku stojí obě generální pauzy, kde vznikne okamžik úplného ticha zatlumením dozvuku všech přeznívajících nástrojů. Tempo je neměnné – iluze změn hybnosti vzniká pouze použitými notovými hodnotami. Party melodických bicích nástrojů jsou primitivní a zvládnou je i hráči, kteří na xylofon či zvonkohru normálně nehrají. Za zmínku snad stojí ještě skutečnost, že skladbička je symetrická. Symetrická v tom smyslu, že jakmile se po gradaci dosáhne vrcholu, následují již zahrané takty (až na malé ochylky) v obráceném pořadí, čímž se docílí anti-gradace.

Bouřková přehánka pro soubor bicích nástrojů

Quick Thunderstorm for Percussion Ensemble

1. Xylofon 1
1. Xylophone 1
(Dva hráči sdílejí jediný nástroj)
(Two players share one instrument.)
2. Xylofon 2
2. Xylophone 2
3. Zvonkohra
3. Glockenspiel
4. Tympány F + f
(nebo tomtomy apod.)
4. Timpani F+f
(or tomtoms etc.)
5. Wind Chimes
+ Triangle +
5. Tamtam (sdílený)
/shared/
6. Tamtam (sdílený)
/shared/
+ Crash Cymbal
7. Sizzle Cymbal
(s nýtky nebo s řetízem)
8. Velký buben
(nejlépe orchestrální)
8. Bass drum
(best orchestral instrument)

$\text{♩} = 120$ [2]

fp

fp

Glissando

mf

mp

fp

fp

[3] Libovolně různé tóny v horní části nástroje. Arbitrary tones in the upper register of the instrument.

X. 1 *p*

Libovolně různé tóny v dolní části nástroje. Arbitrary tones in the lower register of the instrument.

X. 2 *p*

Libovolně různé tóny (v rámci taktu tóny nestrídát).
Arbitrary tones (do not change the tones in the measure).

Glk. *p*

Timp. *fp*

W+T *p* Trgl. *mf*

T+C *mf*

S. C.

B. D. *fp*

Bouřková přehánka pro soubor bicích nástrojů

4 *8va*

X. 1 *mp*

X. 2 *8va*
mp

Glk. *mp*

Timp. *fp*

W+T *mp* *Glissando*

T+C *mp* *mf*

S. C.

B. D. *fp*

5 *8va*

X. 1 *mf*

X. 2 *mf*

Glk. *mf*

Timp.

W+T *mf*

T+C *p*

S. C. *p*

B. D. *p*

Bouřková přehánka pro soubor bicích nástrojů

4

(8va)

G. P. 6

X. 1

X. 2

Glk.

Timp.

W+T

T+C

S. C.

B. D.

f

f

f

f

Tamtam – rychlé škrábnutí trianglovou paličkou.
Tamtam – quick scratch with a triangle stick.

f

sim.

Detailed description: This system contains the first six staves of the percussion score. X. 1 and X. 2 are snare drums with eighth-note patterns. Glk. is a gong with triplet patterns. Timp. is a timpani with a sustained note and a melodic line. W+T is a wood block with a rhythmic pattern. T+C is a tom-tom with a sustained note. S. C. is a suspended cymbal with a sustained note. B. D. is a bass drum with a sustained note. Dynamics include *f* and *sim.* (sustained).

X. 1

X. 2

Glk.

Timp.

W+T

T+C

S. C.

B. D.

Detailed description: This system contains the second six staves of the percussion score. X. 1 and X. 2 continue their eighth-note patterns. Glk. continues with eighth-note patterns. Timp. continues with its melodic line. W+T has a rhythmic pattern with accents. T+C has a rhythmic pattern. S. C. has a sustained note with accents. B. D. has a rhythmic pattern.

Bouřková přehánka pro soubor bicích nástrojů

X. 1

X. 2

Glk.

Timp.

W+T

T+C

S. C.

B. D.

7

G. P.

X. 1

X. 2

Glk.

Timp.

W+T

T+C

S. C.

B. D.

mf

mf

*mf*³

f *p*

mf

f *p*

f

f *p*

Bouřková přehánka pro soubor bicích nástrojů

6

(8va)

X. 1

X. 2

Glk.

Timp.

W+T

T+C

S. C.

B. D.

fp

mf

p

Glissando

8

X. 1

X. 2

Glk.

Timp.

W+T

T+C

S. C.

B. D.

mp

mp

mp

mp

Bouřková přeháňka pro soubor bicích nástrojů

9 Libovolné různé tóny v horní části nástroje. Arbitrary tones in the upper register of the instrument.

X. 1 *p*

Libovolné různé tóny v dolní části nástroje. Arbitrary tones in the lower register of the instrument.

X. 2 *p*

Libovolné různé tóny (v rámci taktu tóny nestřídat). Arbitrary tones (do not change the tones in the measure).

Glk. *p*

Timp. *fp*

W+T *p*

T+C *mf*

S. C.

B. D. *fp*

10

X. 1

X. 2

Glk.

Timp. *fp* *fp*

W+T *Glissando*

T+C *mf*

S. C.

B. D. *fp* *fp*

11

Bouřková přeháňka pro soubor bicích nástrojů

Quick Thunderstorm for Percussion Ensemble

1.
Xylofon 1
Xylophone 1

$\text{♩} = 120$

2 7

3 Libovlnné různé tóny v horní části nástroje. Arbitrary tones in the upper register of the instrument.

1 2 3 4 5 6 7

8 9 10 11 12 13 14 15

p

4

mf 3 3 3 3 3 3

5

mf 3 3 3 3 3 3

G. P. 6

f 3 3 3 3 3 3

G. P. 7

mf 3 3 3 3 3 3

8

mp 3 3 3 3 3 3

9 Libovlnné různé tóny v horní části nástroje. Arbitrary tones in the upper register of the instrument.

1 2 3 4 5 6 7 8

9 10 11 12 13 14 15

p

10 7 11

Bouřková přeháňka pro soubor bicích nástrojů

Quick Thunderstorm for Percussion Ensemble

2.
Xylofon 2
Xylophone 2

$\text{♩} = 120$

2 7

3 Libovlnné různé tóny v dolní části nástroje. Arbitrary tones in the lower register of the instrument.

1 2 3 4 5

p

6 7 8 9 10 11 12

4

5 *mp*

mf

G. P. 6 *f* 7 G. P.

mf 2 2

8 *mp*

9 Libovlnné různé tóny v dolní části nástroje. Arbitrary tones in the lower register of the instrument.

1 2 3 4 5 6 7

p

8 9 10 11 12 3

10 7 11

Bouřková přeháňka pro soubor bicích nástrojů

Quick Thunderstorm for Percussion Ensemble

3.
Zvonkohra
Glockenspiel

$\text{♩} = 120$

2 7

3 7

Libovolně různé tóny (v rámci taktu tóny nestřídat). Arbitrary tones (do not change the tones in the measure).

p

mp

mf

f

mf

mp

Libovolně různé tóny (v rámci taktu tóny nestřídat). Arbitrary tones (do not change the tones in the measure).

p

7

10 11

Bouřková přehánka pro soubor bicích nástrojů

Quick Thunderstorm for Percussion Ensemble

4.
Tympány F + f
(nebo tomtomy apod.)
Timpani F+f
(or tomtoms etc.)

$\text{♩} = 120$ 2

fp *fp*

3 **13**

fp

4 **6**

fp

5 **4** **G. P.**

p *f*

6 **f**

f

7 **G. P.** **5**

f *p* *fp*

8 **5**

fp

9 **3** **11**

fp

10 **2** **2** 11

fp *fp*

Bouřková přeháňka pro soubor bicích nástrojů

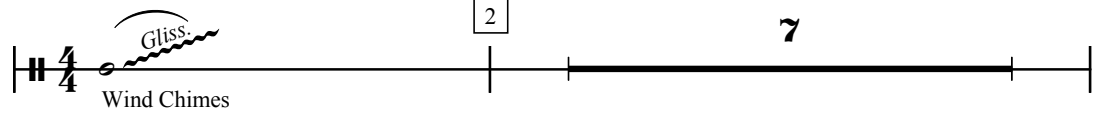
Quick Thunderstorm for Percussion Ensemble

5.

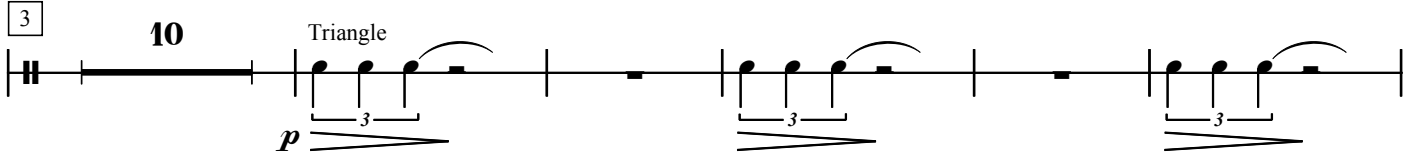
$\text{♩} = 120$

Wind Chimes
+ Triangle +
Tamtam (sdílený)
/shared/

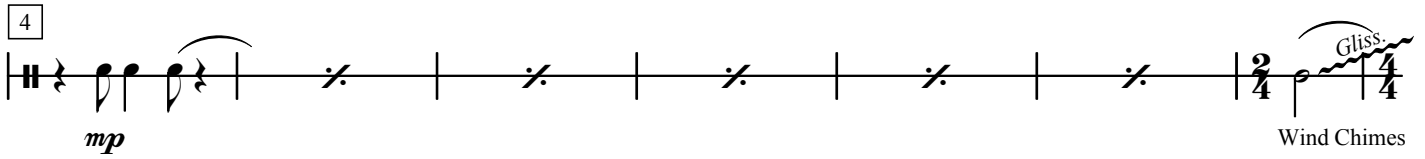
2 7

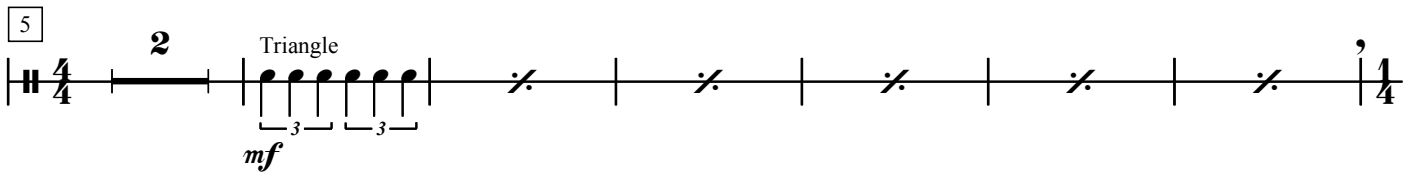
3 10 Triangle *p*

4 *mp* Wind Chimes

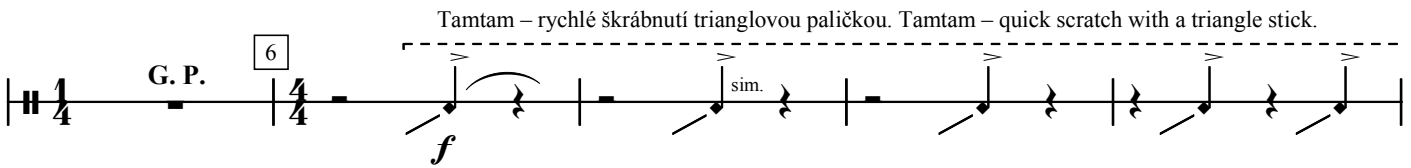

5 2 Triangle *mf*

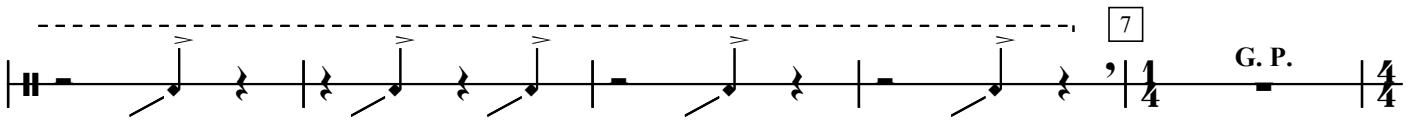

G. P. 6 *f* sim.

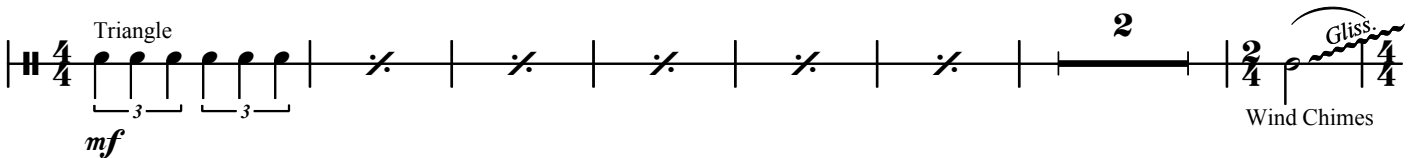
Tamtam – rychlé škrábnutí trianglovou paličkou. Tamtam – quick scratch with a triangle stick.

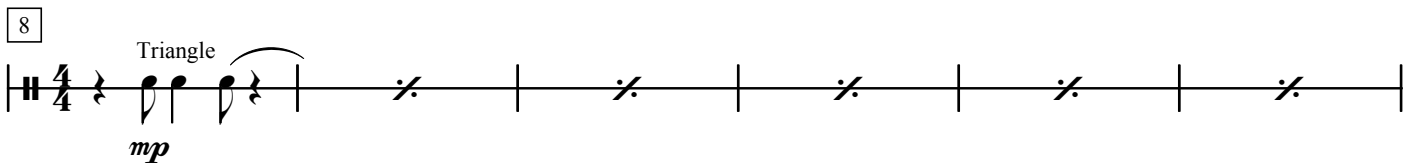
7 G. P.

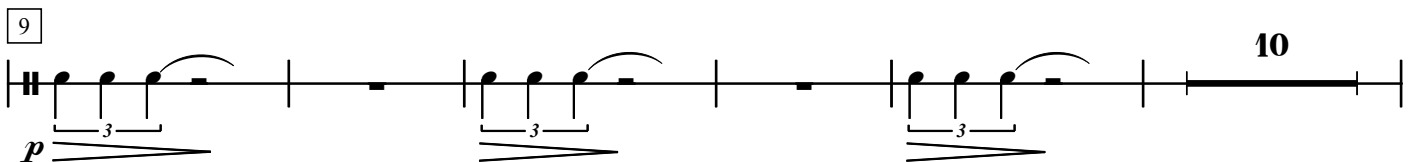
Triangle *mf* 2 Wind Chimes

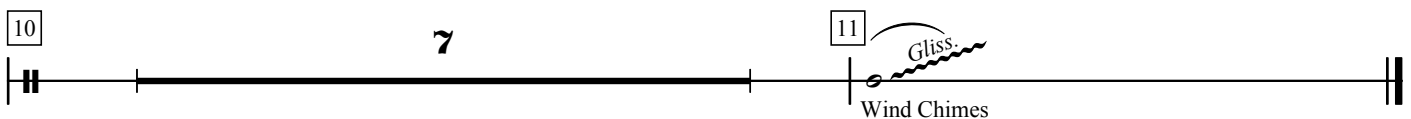
8 Triangle *mp*

9 *p* 10

10 7 11 Wind Chimes

Bouřková přeháňka pro soubor bicích nástrojů

Quick Thunderstorm for Percussion Ensemble

6.
Tamtam (sdílený)
/shared/
+ Crash Cymbal

$\bullet = 120$

2 5 *mf*

3

12 2 *mf*

4

5 2/4 4/4 *mp* *mf*

5

4 1/4 4/4 *p* *f* G.P.

6

f

f

7

G.P. 4 2/4 4/4 *f* *p* *mf*

8

4 *mp*

9

2 12 *mf*

10

6 11 *mf*

Bouřková přeháňka pro soubor bicích nástrojů

Quick Thunderstorm for Percussion Ensemble

7.
Sizzle Cymbal
(s nýtky nebo
s řetízkiem)

$\text{♩} = 120$

Measure 7: $\text{♩} = 120$, 4/4 time signature. Boxed measure number 2. Notes 1-7. *mp* dynamic. *mp* dynamic marking with a wedge-shaped hairpin.

Measure 8: Boxed measure number 3. Notes 1-8.

Measure 9: Boxed measure number 4. Rest for 6 measures. 2/4 time signature.

Measure 10: Boxed measure number 5. 4/4 time signature. Notes 1-7. *p* dynamic, *f* dynamic. *p* dynamic marking with a wedge-shaped hairpin. G.P. (Grande Pausa) marking. 4/4 time signature.

Measure 11: Boxed measure number 6. Notes 1-8. *f* dynamic. 4/4 time signature.

Measure 12: Boxed measure number 7. G.P. marking. Notes 1-7. *f* dynamic, *p* dynamic. *p* dynamic marking with a wedge-shaped hairpin. 2/4 time signature.

Measure 13: Boxed measure number 8. Rest for 6 measures. 4/4 time signature.

Measure 14: Boxed measure number 9. Notes 1-8. *mp* dynamic.

Measure 15: Boxed measure number 10. Notes 1-7. Boxed measure number 11. *mp* dynamic. 4/4 time signature.

Bouřková přeháňka pro soubor bicích nástrojů

Quick Thunderstorm for Percussion Ensemble

8.

Velký buben

(nejlépe orchestrální)

Bass drum

(best orchestral instrument)

$\text{♩} = 120$

2

2

3

fp

fp

3

2

11

fp

4

p

fp

5

2

G. P.

p

f

6

7

G. P.

3

f

p

fp

8

9

3

11

fp

10

2

2

11

fp

fp